

Tržaško vprašanje po drugi svetovni vojni

(Ob knjigi dr. Janka Jerija - Cankarjeva založba, Ljubljana 1961)

Knjige s področja zgodovine ne izhajajo vsako leto; še manj pa to velja za knjige, ki obravnavajo komaj preteklo diplomatsko zgodovino. Spričo tega je še pomembnejša knjiga dr. Jerija, ki obravnavata desetletje diplomatski boj nove Jugoslavije za njene zahodne meje, za združeno Slovenijo. Trst je že spoznani znak. Upravičeno zasluži posebno mesto na policih ne samo znanstvenim knjižnicam, marveč tudi ljudsko-povestnih. Ne samo, ker je slovenski prవenec iz sodobne diplomatske zgodovine, marveč ker zagrablja ta problem, na nov, svojstven način. V nasprotju s starimi klasičnimi diplomatskimi zgodovinarji avtor razmeroma izčrpno podaja specifično in kompleksno ozadje:

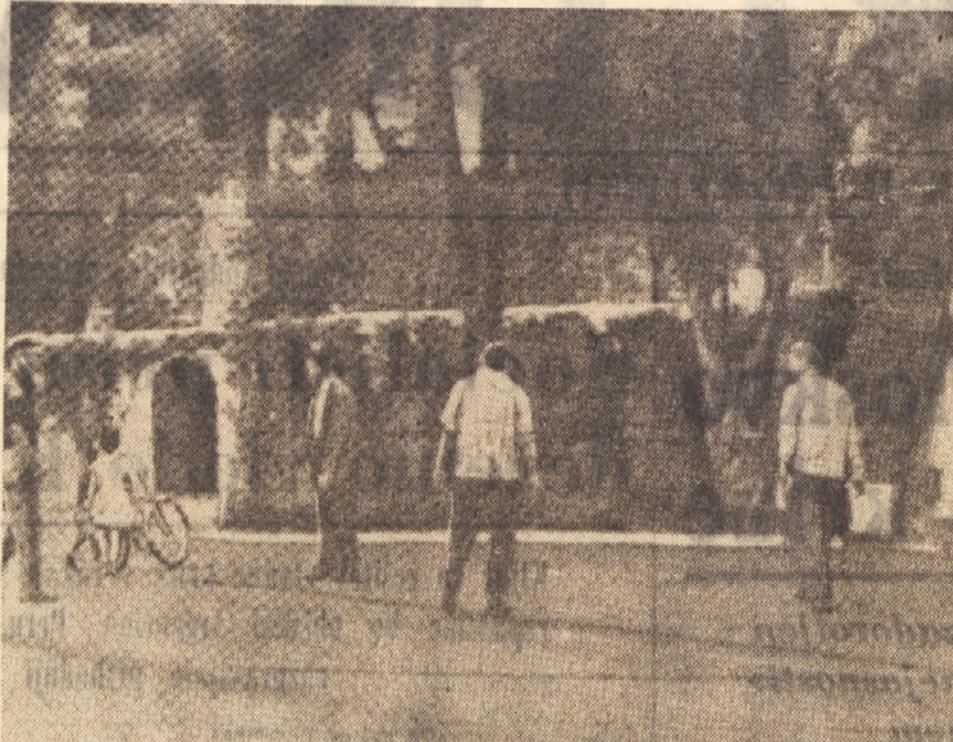
NOB se je končala z njo zmagajo, vendar se je leta 1944 začel odkriti diplomatski boj. Studij tega desetletnega diplomatskega boja je zahteven. Tržaško vprašanje je namreč takoj preseglo lokalne meje bilateralnega spora med Jugoslavijo in Italijo, saj je silaška politika velesil vitišnega reševanja tega vprašanja dominantan pečat. Mladi znanstveni delavec je študij na univerzi končal z doktoratom znanosti prav in disertacijo o Tržaškem vprašanju. Ko prelistavamo njegovo knjigo (na 350 strani), delo petih let, seznam le najvažnejše literature obsega sedem strani, moramo ugotoviti: čeprav so arhivi ministrovstev te tajni, se prikaz diplomske strategije in taktike, ki jo iz izpravnog dokumentacije razčlenjuje pisek, v bistvenih potezah ne bo spremenil. V svetovnem merilu so ju že razkrili memori »velikih« - Churchill, Truman, Eden itd. Memoari Tarchanija, knjiga Castra, Andreotija itd. govore o italijanskem stališču, ki ga avtor, in to je prav, prinaša z njihovimi besedami, brez vsake polemike. Za naše stališča vsebuje nekatere še nepriznane podatke in seveda sistemacijo vseh najvažnejših publikacij, ki zadevajo naš zahod.

Sicer mislim, da mi Jugoslovani lahko rečemo, da smo vodili tako naš partizanski kot naš diplomatski boj z odprtimi kartami. Do tega sklepne predče, da prebira Jeřivo knjigo in vzpostavlja govoru maršala Tita, Kardelja, Belerja. Tu ni skrivnosti ministrskih sej in sestankov. Zakaj pa ne? IV. poglavje: »Jugoslovansko stališče glede revizije meje...« razloži, da smo zahtevali le strnjeno slovensko - hrvaško etnično ozemlje. — Tito ga je strnil v »tujejšo nočemo«, svojega ne damoš že septembra 1944. Meje je postavila na zahodu naselitve naših ljudi pred 1.300 leti. Opisal in začrtal jih je pred sto leti Kožler, Dalmatinec Ban, Hrvat E. Kvaternik, pri čemer naj zaledje odloča o prispadnosti mest.

Italijansko stališče do razmejitev (III. poglavje) ni tako premično. Jasno je le izhodišče: mesta odločajo in ne zaledje. Ali le v izreku. Kje je po meja mestnega zaledja... Trsta, Gorice, Pula? Od leta 1845 (sardinski štab) jo je po znani literaturi prvi začrtal, da bila silsimo italijanska zahteve »po naravnih mejih« na Alpah. Ta meja se prevrže v »strateško« po prvi svetovni vojni. Po drugi svetovni vojni italijanska diplomacija nima enotnega gledanja. Sforza, ki je rapalsko mejo dosegel, je branil. Še nam prijazni Salvemini se težko loči od nje. V italijanski diplomatici po letu 1945, odločajo ljudje iz leta 1918, nove sile italijanske rezistence so kmalu potisnjene v ozadje. Italija ve, da mora poražena popuščati, zato se spriznati z Wilsonovo črto. Operira po odkriti in prikrito v antikomunističnimi gesli, z obrambo »krščanske civilizacije« itd. Prav tako kakor 1. 1918-1920, straši z notranjim položajem, z »nevarenostjo pred levicijo - desničarji«. Iz prve faze boja, ki jo avtor »Tržaškega vprašanja« konča s podpisom v uveljavljivito mirovne pogodbe 1947., je važna ugotovitev, da je Zabod mejo začrtal brez nas; sovjetski predstavniki so privojili v francosko črto in nas še obvestili niso.

V drugi fazi diplomatskega boja avtor opisuje, kako sta Zahod - Vzhod iskal guvernerja za Trst: nato sta isto nalogu prepustila Italiji - Jugoslaviji. Eno leto je trajalo to iskanje, vse tja do januarja 1948. Ali kaj, ko je Italija, njen zunanjji minister Sforza že 11. 2. 1947. sprorabil vsem podpisanim mirovne pogodbe, »da računa na razdalno revizijo pogodbe«.

Taisti Sforza je priznal, da se je »bal, da bo Beograd

Prvi letosni velik premik turistov

Desettisoči meščanov so te dni odšli iz mest v hribe in zlasti k morju

V mestih, ki so bila precej pusta, je bilo videti samo tuje turiste - Vendar je tudi tuje mikalo predvsem k morju in Danci so se na Rivieri že kopali

Med Italijani velja starrek, da moraš božične praznike počasi in postopoma (z mnogimi pridržki) uveljavljati spoznanje, da pri razpravljanju o tržaškem vprašanju ne bo moč prezeti Jugoslavije, Italija okrepi svoj diplomatski pristik pri zahodnih velešolah in hoče seči v coni A STO »enakopraven položaj z Jugoslavijo, ki ga ta ima v coni B«. Zahodna zaveznika prepričava vsečno sektorje uprave v coni A uradnikom, ki jih predlagajo Rim, ki dobi še mestno »političnega svetovalca italijanske vlade«. Gasperi, ki je po Sforzi že leta dni vodil zunanjoto prisko, je ocenil uspeh kot »prvo praktično aplikacijo« tristranske deklaracije. Naš protest, da morajo zavezniki po mirovni pogodbi sami upravljati STO in nimajo pravice enostransko prenatisi mandata na Italijo, ni zalegal. Vendar so se italijanski vladni krogovi zamisli: volitve v STO so namreč prinesle porast antiakcionistov.

Obdobje september 1952 - september 1953 pomeni višek napetosti v enostranskem reševanju tržaškega vprašanja. Danes vemo, da se je tedaj začel tudi razplet. Sam Eden pravi v svojih spominih, da je prisel do tega, da bi razdelitev STO po obstoječi demarkacijski črti bila edina realna rešitev. Rimski krog delkončijo te sugestije; pritisnajo na ZDA, ki ponujajo več. Pri parlamentarnih volitvah junija 1953 so italijanski vladne stranke nazadovale. Vlada Pelle, demokristjanska desničarja, se opira na skrajno desnico, problem STO se zaostri, ob jugoslovanski meji se pojavijo italijanske divizije, cesar tudi Zahod ne odobrava. Jugoslavija energično opozarja, da ne bo dovolila nikakršnih enostranskih solucij več. Pelje pravne manevre z ratifikacijo pogodbe o Evropski skupnosti, ki jo forisraja ZDA: 8. oktobra 1953 sta britanski in ameriški vladni privolili da umaknete iz cone A STO svoje čete in prepričata, da je edina realna rešitev. Rimski krog delkončijo te sugestije; pritisnajo na ZDA, ki ponujajo več. Pri parlamentarnih volitvah junija 1953 so italijanski vladne stranke nazadovale. Vlada Pelle, demokristjanska desničarja, se opira na skrajno desnico, problem STO se zaostri, ob jugoslovanski meji se pojavijo italijanske divizije, cesar tudi Zahod ne odobrava. Jugoslavija energično opozarja, da ne bo dovolila nikakršnih enostranskih solucij več. Pelje pravne manevre z ratifikacijo pogodbe o Evropski skupnosti, ki jo forisraja ZDA: 8. oktobra 1953 sta britanski in ameriški vladni privolili da umaknete iz cone A STO svoje čete in prepričata, da je edina realna rešitev. Rimski krog delkončijo te sugestije; pritisnajo na ZDA, ki ponujajo več. Pri parlamentarnih volitvah junija 1953 so italijanski vladne stranke nazadovale. Vlada Pelle, demokristjanska desničarja, se opira na skrajno desnico, problem STO se zaostri, ob jugoslovanski meji se pojavijo italijanske divizije, cesar tudi Zahod ne odobrava. Jugoslavija energično opozarja, da ne bo dovolila nikakršnih enostranskih solucij več. Pelje pravne manevre z ratifikacijo pogodbe o Evropski skupnosti, ki jo forisraja ZDA: 8. oktobra 1953 sta britanski in ameriški vladni privolili da umaknete iz cone A STO svoje čete in prepričata, da je edina realna rešitev. Rimski krog delkončijo te sugestije; pritisnajo na ZDA, ki ponujajo več. Pri parlamentarnih volitvah junija 1953 so italijanski vladne stranke nazadovale. Vlada Pelle, demokristjanska desničarja, se opira na skrajno desnico, problem STO se zaostri, ob jugoslovanski meji se pojavijo italijanske divizije, cesar tudi Zahod ne odobrava. Jugoslavija energično opozarja, da ne bo dovolila nikakršnih enostranskih solucij več. Pelje pravne manevre z ratifikacijo pogodbe o Evropski skupnosti, ki jo forisraja ZDA: 8. oktobra 1953 sta britanski in ameriški vladni privolili da umaknete iz cone A STO svoje čete in prepričata, da je edina realna rešitev. Rimski krog delkončijo te sugestije; pritisnajo na ZDA, ki ponujajo več. Pri parlamentarnih volitvah junija 1953 so italijanski vladne stranke nazadovale. Vlada Pelle, demokristjanska desničarja, se opira na skrajno desnico, problem STO se zaostri, ob jugoslovanski meji se pojavijo italijanske divizije, cesar tudi Zahod ne odobrava. Jugoslavija energično opozarja, da ne bo dovolila nikakršnih enostranskih solucij več. Pelje pravne manevre z ratifikacijo pogodbe o Evropski skupnosti, ki jo forisraja ZDA: 8. oktobra 1953 sta britanski in ameriški vladni privolili da umaknete iz cone A STO svoje čete in prepričata, da je edina realna rešitev. Rimski krog delkončijo te sugestije; pritisnajo na ZDA, ki ponujajo več. Pri parlamentarnih volitvah junija 1953 so italijanski vladne stranke nazadovale. Vlada Pelle, demokristjanska desničarja, se opira na skrajno desnico, problem STO se zaostri, ob jugoslovanski meji se pojavijo italijanske divizije, cesar tudi Zahod ne odobrava. Jugoslavija energično opozarja, da ne bo dovolila nikakršnih enostranskih solucij več. Pelje pravne manevre z ratifikacijo pogodbe o Evropski skupnosti, ki jo forisraja ZDA: 8. oktobra 1953 sta britanski in ameriški vladni privolili da umaknete iz cone A STO svoje čete in prepričata, da je edina realna rešitev. Rimski krog delkončijo te sugestije; pritisnajo na ZDA, ki ponujajo več. Pri parlamentarnih volitvah junija 1953 so italijanski vladne stranke nazadovale. Vlada Pelle, demokristjanska desničarja, se opira na skrajno desnico, problem STO se zaostri, ob jugoslovanski meji se pojavijo italijanske divizije, cesar tudi Zahod ne odobrava. Jugoslavija energično opozarja, da ne bo dovolila nikakršnih enostranskih solucij več. Pelje pravne manevre z ratifikacijo pogodbe o Evropski skupnosti, ki jo forisraja ZDA: 8. oktobra 1953 sta britanski in ameriški vladni privolili da umaknete iz cone A STO svoje čete in prepričata, da je edina realna rešitev. Rimski krog delkončijo te sugestije; pritisnajo na ZDA, ki ponujajo več. Pri parlamentarnih volitvah junija 1953 so italijanski vladne stranke nazadovale. Vlada Pelle, demokristjanska desničarja, se opira na skrajno desnico, problem STO se zaostri, ob jugoslovanski meji se pojavijo italijanske divizije, cesar tudi Zahod ne odobrava. Jugoslavija energično opozarja, da ne bo dovolila nikakršnih enostranskih solucij več. Pelje pravne manevre z ratifikacijo pogodbe o Evropski skupnosti, ki jo forisraja ZDA: 8. oktobra 1953 sta britanski in ameriški vladni privolili da umaknete iz cone A STO svoje čete in prepričata, da je edina realna rešitev. Rimski krog delkončijo te sugestije; pritisnajo na ZDA, ki ponujajo več. Pri parlamentarnih volitvah junija 1953 so italijanski vladne stranke nazadovale. Vlada Pelle, demokristjanska desničarja, se opira na skrajno desnico, problem STO se zaostri, ob jugoslovanski meji se pojavijo italijanske divizije, cesar tudi Zahod ne odobrava. Jugoslavija energično opozarja, da ne bo dovolila nikakršnih enostranskih solucij več. Pelje pravne manevre z ratifikacijo pogodbe o Evropski skupnosti, ki jo forisraja ZDA: 8. oktobra 1953 sta britanski in ameriški vladni privolili da umaknete iz cone A STO svoje čete in prepričata, da je edina realna rešitev. Rimski krog delkončijo te sugestije; pritisnajo na ZDA, ki ponujajo več. Pri parlamentarnih volitvah junija 1953 so italijanski vladne stranke nazadovale. Vlada Pelle, demokristjanska desničarja, se opira na skrajno desnico, problem STO se zaostri, ob jugoslovanski meji se pojavijo italijanske divizije, cesar tudi Zahod ne odobrava. Jugoslavija energično opozarja, da ne bo dovolila nikakršnih enostranskih solucij več. Pelje pravne manevre z ratifikacijo pogodbe o Evropski skupnosti, ki jo forisraja ZDA: 8. oktobra 1953 sta britanski in ameriški vladni privolili da umaknete iz cone A STO svoje čete in prepričata, da je edina realna rešitev. Rimski krog delkončijo te sugestije; pritisnajo na ZDA, ki ponujajo več. Pri parlamentarnih volitvah junija 1953 so italijanski vladne stranke nazadovale. Vlada Pelle, demokristjanska desničarja, se opira na skrajno desnico, problem STO se zaostri, ob jugoslovanski meji se pojavijo italijanske divizije, cesar tudi Zahod ne odobrava. Jugoslavija energično opozarja, da ne bo dovolila nikakršnih enostranskih solucij več. Pelje pravne manevre z ratifikacijo pogodbe o Evropski skupnosti, ki jo forisraja ZDA: 8. oktobra 1953 sta britanski in ameriški vladni privolili da umaknete iz cone A STO svoje čete in prepričata, da je edina realna rešitev. Rimski krog delkončijo te sugestije; pritisnajo na ZDA, ki ponujajo več. Pri parlamentarnih volitvah junija 1953 so italijanski vladne stranke nazadovale. Vlada Pelle, demokristjanska desničarja, se opira na skrajno desnico, problem STO se zaostri, ob jugoslovanski meji se pojavijo italijanske divizije, cesar tudi Zahod ne odobrava. Jugoslavija energično opozarja, da ne bo dovolila nikakršnih enostranskih solucij več. Pelje pravne manevre z ratifikacijo pogodbe o Evropski skupnosti, ki jo forisraja ZDA: 8. oktobra 1953 sta britanski in ameriški vladni privolili da umaknete iz cone A STO svoje čete in prepričata, da je edina realna rešitev. Rimski krog delkončijo te sugestije; pritisnajo na ZDA, ki ponujajo več. Pri parlamentarnih volitvah junija 1953 so italijanski vladne stranke nazadovale. Vlada Pelle, demokristjanska desničarja, se opira na skrajno desnico, problem STO se zaostri, ob jugoslovanski meji se pojavijo italijanske divizije, cesar tudi Zahod ne odobrava. Jugoslavija energično opozarja, da ne bo dovolila nikakršnih enostranskih solucij več. Pelje pravne manevre z ratifikacijo pogodbe o Evropski skupnosti, ki jo forisraja ZDA: 8. oktobra 1953 sta britanski in ameriški vladni privolili da umaknete iz cone A STO svoje čete in prepričata, da je edina realna rešitev. Rimski krog delkončijo te sugestije; pritisnajo na ZDA, ki ponujajo več. Pri parlamentarnih volitvah junija 1953 so italijanski vladne stranke nazadovale. Vlada Pelle, demokristjanska desničarja, se opira na skrajno desnico, problem STO se zaostri, ob jugoslovanski meji se pojavijo italijanske divizije, cesar tudi Zahod ne odobrava. Jugoslavija energično opozarja, da ne bo dovolila nikakršnih enostranskih solucij več. Pelje pravne manevre z ratifikacijo pogodbe o Evropski skupnosti, ki jo forisraja ZDA: 8. oktobra 1953 sta britanski in ameriški vladni privolili da umaknete iz cone A STO svoje čete in prepričata, da je edina realna rešitev. Rimski krog delkončijo te sugestije; pritisnajo na ZDA, ki ponujajo več. Pri parlamentarnih volitvah junija 1953 so italijanski vladne stranke nazadovale. Vlada Pelle, demokristjanska desničarja, se opira na skrajno desnico, problem STO se zaostri, ob jugoslovanski meji se pojavijo italijanske divizije, cesar tudi Zahod ne odobrava. Jugoslavija energično opozarja, da ne bo dovolila nikakršnih enostranskih solucij več. Pelje pravne manevre z ratifikacijo pogodbe o Evropski skupnosti, ki jo forisraja ZDA: 8. oktobra 1953 sta britanski in ameriški vladni privolili da umaknete iz cone A STO svoje čete in prepričata, da je edina realna rešitev. Rimski krog delkončijo te sugestije; pritisnajo na ZDA, ki ponujajo več. Pri parlamentarnih volitvah junija 1953 so italijanski vladne stranke nazadovale. Vlada Pelle, demokristjanska desničarja, se opira na skrajno desnico, problem STO se zaostri, ob jugoslovanski meji se pojavijo italijanske divizije, cesar tudi Zahod ne odobrava. Jugoslavija energično opozarja, da ne bo dovolila nikakršnih enostranskih solucij več. Pelje pravne manevre z ratifikacijo pogodbe o Evropski skupnosti, ki jo forisraja ZDA: 8. oktobra 1953 sta britanski in ameriški vladni privolili da umaknete iz cone A STO svoje čete in prepričata, da je edina realna rešitev. Rimski krog delkončijo te sugestije; pritisnajo na ZDA, ki ponujajo več. Pri parlamentarnih volitvah junija 1953 so italijanski vladne stranke nazadovale. Vlada Pelle, demokristjanska desničarja, se opira na skrajno desnico, problem STO se zaostri, ob jugoslovanski meji se pojavijo italijanske divizije, cesar tudi Zahod ne odobrava. Jugoslavija energično opozarja, da ne bo dovolila nikakršnih enostranskih solucij več. Pelje pravne manevre z ratifikacijo pogodbe o Evropski skupnosti, ki jo forisraja ZDA: 8. oktobra 1953 sta britanski in ameriški vladni privolili da umaknete iz cone A STO svoje čete in prepričata, da je edina realna rešitev. Rimski krog delkončijo te sugestije; pritisnajo na ZDA, ki ponujajo več. Pri parlamentarnih volitvah junija 1953 so italijanski vladne stranke nazadovale. Vlada Pelle, demokristjanska desničarja, se opira na skrajno desnico, problem STO se zaostri, ob jugoslovanski meji se pojavijo italijanske divizije, cesar tudi Zahod ne odobrava. Jugoslavija energično opozarja, da ne bo dovolila nikakršnih enostranskih solucij več. Pelje pravne manevre z ratifikacijo pogodbe o Evropski skupnosti, ki jo forisraja ZDA: 8. oktobra 1953 sta britanski in ameriški vladni privolili da umaknete iz cone A STO svoje čete in prepričata, da je edina realna rešitev. Rimski krog delkončijo te sugestije; pritisnajo na ZDA, ki ponujajo več. Pri parlamentarnih volitvah junija 1953 so italijanski vladne stranke nazadovale. Vlada Pelle, demokristjanska desničarja, se opira na skrajno desnico, problem STO se zaostri, ob jugoslovanski meji se pojavijo italijanske divizije, cesar tudi Zahod ne odobrava. Jugoslavija energično opozarja, da ne bo dovolila nikakršnih enostranskih solucij več. Pelje pravne manevre z ratifikacijo pogodbe o Evropski skupnosti, ki jo forisraja ZDA: 8. oktobra 1953 sta britanski in ameriški vladni privolili da umaknete iz cone A STO svoje čete in prepričata, da je edina realna rešitev. Rimski krog delkončijo te sugestije; pritisnajo na ZDA, ki ponujajo več. Pri parlamentarnih volitvah junija 1953 so italijanski vladne stranke nazadovale. Vlada Pelle, demokristjanska desničarja, se opira na skrajno desnico, problem STO se zaostri, ob jugoslovanski meji se pojavijo italijanske divizije, cesar tudi Zahod ne odobrava. Jugoslavija energično opozarja

Pobuda skupine parlamentarnih poslancev iz Molise

Za Hrvate v Južni Italiji stolica za hrvaški jezik?

Na predlog parlamentarcev naj bi tudi v srednjih šolah poučevali hrvaščino - Nekaj iz preteklosti hrvaških naseljencev na Garganskem potoku

Močno se je že pisalo o Hrvatih, ki živijo na polotoku Gargano v Molise in v raznih naseljih Albancev v Osoji in celo v Siciji. Osoja so zbežali v XV. in XI. stoletju v Italijo pred Turki. Bilo jih je več kot sedaj, ker so se vse bolj živilen med samimi italijani assimilirali v Italiji.

Te kjer so Hrvati živeli v velikih skupinah, kot v velenjih vasih Acquaviva Colonna, S. Felice del Molise in Montemurlo na polotoku Gargano, se govorijo svoje hrvaške narečje.

Bazuhlavno je, da so Hrvati v pokrajini Campobasso novo domovino vzljudili, saj potegovali in vstopili v drugim prebivalstvom slabu v dobro. Ker so v južni Italiji bili hrvaški gospodarji, so tudi menjali, kot domače gospodarje v bili do njih vključeni. Za večino gibanje italijanskega reprezentanta so dali tudi Hrvati, ki so učenje hrvaškega jezika, ki so ga učili v obdobju leta 1799 na smrt na reke, tukaj pred skoraj sto leti.

(Iz glasila beneških Slovencev «MATAJUR»)

Iz najnovješega časa je slavescip Hrvatom v «Gazzetta dell'Emilia» z dne 25. avgusta lani. Tačkoj v začetku obširnega članka se list zavzema za učenje hrvaškega jezika na srednjih šolah, kjer imajo hrvaške dijake: «Un gruppo di deputati molinesi, su iniziativa dell'on. Lapenna, ha chiesto di recente al Ministro della Pubblica Istruzione l'istituzione di due cattedre di cultura letteraria, una slava e una dianese, presso la scuola media di Larino e quella di Termoli. La proposta potrebbe sembrare strana e ingiustificata, se non si spesse che nel cuore del paese esistono tuttora tre paesi che parlano slavo e quattro che parlano albanese.»

Članek nadaljuje opisuje, kdaj so prili Hrvati v te kraje, kako so se zadrali v raznih zgodbinskih prilikah, kako so dali italijanskemu rządowi svetlo podobe Negrija, velikega italijanskega redoljuba v velikem Hrvatu, ki je zabilčil svojim ljudem pod samimi višlicami: «Nemojte zabit naš jezik! Morda je v članku spodrljaj, da so pri-

velejščini, ki je bila prva v tem čistem letu, vendar je bila v zgodovini tudi zelo velika. Hrvati so ostale še tri, ki so velike kakor mesta in vseka v po nekaj tisoč letih. Njihovi prebivalci, rojakov iz Gargana, so zabit naš jezik! - Ne pojubite na naš jezik!

Od dvajset let velikih hrvatov so ostale še tri, ki so velike kakor mesta in vseka v po nekaj tisoč letih. Njihovi prebivalci, rojakov iz Gargana, so zabit naš jezik! - Ne pojubite na naš jezik!

Članek nadaljuje opisuje, kdaj so prili Hrvati v te kraje, kako so se zadrali v raznih zgodbinskih prilikah, kako so dali italijanskemu rządowi svetlo podobe Negrija, velikega italijanskega redoljuba v velikem Hrvatu, ki je zabilčil svojim ljudem pod samimi višlicami: «Nemojte zabit naš jezik! Morda je v članku spodrljaj, da so pri-

velejščini, ki je bila prva v tem čistem letu, vendar je bila v zgodovini tudi zelo velika. Hrvati so ostale še tri, ki so velike kakor mesta in vseka v po nekaj tisoč letih. Njihovi prebivalci, rojakov iz Gargana, so zabit naš jezik! - Ne pojubite na naš jezik!

Kaj vse že ni človek ukroten v korist in službi. Če ti se bavedli vse človekove uspehe na tem področju, od udomačenja pre do vsega živali do ukrotitve ogromnih energij, dejava v atomskih električnih centralah, bi tem dejansko niznanil zgodovino človekov-

ga napredka od kamene dobe do današnjih dñi. Najnovješi uspeh na tem področju je ukrotiti strele - strele. Kolikokratno nismo v kaki viharni noči trepetali pred tem strahotnim prirodnim pojavom, proti katemužu malone ni sredstva. To nam bodo rade volje podtrdili posebno planinci, ki jih dejajo zrake nevihta v gorah.

In ta ogromna sila bo služila človeku, ali točneje muže služi, pa čeprav trenutno le v začetni poizkusni obliki. Skupini sovjetskih strokovnjakov je namreč uspelo ukrotiti strele in njenogomu rušilnu moč podrediti človekovim voljim.

Rensci na ljubo moramo priznati, da ideja ni nova. Prvi tovrstni poizkus segajo že v prejšnje stoletje. Leta 1872 je Benjamin Franklin poizkusil »preveriti« silo strele z novadnim znanjem, njegovega ruskega kolega Richmanna pa je »znanstvena redodostnost« stala celo življenje, ko je med grmenjem in treskanjem neprevidno stal ob visokem jeklenem drogu, ki ga je dal postaviti v Petrogradu, da bi z njim dovolil elektriko iz obveznika.

Kaj vse že ni človek ukroten v korist in službi. Če ti se bavedli vse človekove uspehe na tem področju, od udomačenja pre do vsega živali do ukrotitve ogromnih energij, dejava v atomskih električnih centralah, bi tem dejansko niznanil zgodovino človekov-

ga napredka od kamene dobe do današnjih dñi. Najnovješi uspeh na tem področju je ukrotiti strele - strele. Kolikokratno nismo v kaki viharni noči trepetali pred tem strahotnim prirodnim pojavom, proti katemužu malone ni sredstva. To nam bodo rade volje podtrdili posebno planinci, ki jih dejajo zrake nevihta v gorah.

In ta ogromna sila bo služila človeku, ali točneje muže služi, pa čeprav trenutno le v začetni poizkusni obliki. Skupini sovjetskih strokovnjakov je namreč uspelo ukrotiti strele in njenogomu rušilnu moč podrediti človekovim voljim.

Rensci na ljubo moramo priznati, da ideja ni nova. Prvi tovrstni poizkus segajo že v prejšnje stoletje. Leta 1872 je Benjamin Franklin poizkusil »preveriti« silo strele z novadnim znanjem, njegovega ruskega kolega Richmanna pa je »znanstvena redodostnost« stala celo življenje, ko je med grmenjem in treskanjem neprevidno stal ob visokem jeklenem drogu, ki ga je dal postaviti v Petrogradu, da bi z njim dovolil elektriko iz obveznika.

Kaj vse že ni človek ukroten v korist in službi. Če ti se bavedli vse človekove uspehe na tem področju, od udomačenja pre do vsega živali do ukrotitve ogromnih energij, dejava v atomskih električnih centralah, bi tem dejansko niznanil zgodovino človekov-

ga napredka od kamene dobe do današnjih dñi. Najnovješi uspeh na tem področju je ukrotiti strele - strele. Kolikokratno nismo v kaki viharni noči trepetali pred tem strahotnim prirodnim pojavom, proti katemužu malone ni sredstva. To nam bodo rade volje podtrdili posebno planinci, ki jih dejajo zrake nevihta v gorah.

In ta ogromna sila bo služila človeku, ali točneje muže služi, pa čeprav trenutno le v začetni poizkusni obliki. Skupini sovjetskih strokovnjakov je namreč uspelo ukrotiti strele in njenogomu rušilnu moč podrediti človekovim voljim.

Rensci na ljubo moramo priznati, da ideja ni nova. Prvi tovrstni poizkus segajo že v prejšnje stoletje. Leta 1872 je Benjamin Franklin poizkusil »preveriti« silo strele z novadnim znanjem, njegovega ruskega kolega Richmanna pa je »znanstvena redodostnost« stala celo življenje, ko je med grmenjem in treskanjem neprevidno stal ob visokem jeklenem drogu, ki ga je dal postaviti v Petrogradu, da bi z njim dovolil elektriko iz obveznika.

Kaj vse že ni človek ukroten v korist in službi. Če ti se bavedli vse človekove uspehe na tem področju, od udomačenja pre do vsega živali do ukrotitve ogromnih energij, dejava v atomskih električnih centralah, bi tem dejansko niznanil zgodovino človekov-

ga napredka od kamene dobe do današnjih dñi. Najnovješi uspeh na tem področju je ukrotiti strele - strele. Kolikokratno nismo v kaki viharni noči trepetali pred tem strahotnim prirodnim pojavom, proti katemužu malone ni sredstva. To nam bodo rade volje podtrdili posebno planinci, ki jih dejajo zrake nevihta v gorah.

Kaj vse že ni človek ukroten v korist in službi. Če ti se bavedli vse človekove uspehe na tem področju, od udomačenja pre do vsega živali do ukrotitve ogromnih energij, dejava v atomskih električnih centralah, bi tem dejansko niznanil zgodovino človekov-

Tržaški spreходi (Foto M. Magajna)

Vedno več prirodnih sil v službi človeka

Sovjetskim znanstvenikom uspelo «ukrotiti» - strelo

Od laboratorijskih poizkusov do poizkusov «na prostem» - Strele, ki bodo po volji ljudi »vplinjevale« letala in rakete - Praktična uporabnost

Sovjetskim znanstvenikom je bilo uspelo napraviti tudi tako imenovan globovarno strelo, s katero bi mogli sesireti rudi letalo, raketu ali umejni satelit. Na slike ugotavljal ali ukonča globovarne strele, povzročene v laboratoriju

Kaj vse že ni človek ukroten v korist in službi. Če ti se bavedli vse človekove uspehe na tem področju, od udomačenja pre do vsega živali do ukrotitve ogromnih energij, dejava v atomskih električnih centralah, bi tem dejansko niznanil zgodovino človekov-

ga napredka od kamene dobe do današnjih dñi. Najnovješi uspeh na tem področju je ukrotiti strele - strele. Kolikokratno nismo v kaki viharni noči trepetali pred tem strahotnim prirodnim pojavom, proti katemužu malone ni sredstva. To nam bodo rade volje podtrdili posebno planinci, ki jih dejajo zrake nevihta v gorah.

In ta ogromna sila bo služila človeku, ali točneje muže služi, pa čeprav trenutno le v začetni poizkusni obliki. Skupini sovjetskih strokovnjakov je namreč uspelo ukrotiti strele in njenogomu rušilnu moč podrediti človekovim voljim.

Rensci na ljubo moramo priznati, da ideja ni nova. Prvi tovrstni poizkus segajo že v prejšnje stoletje. Leta 1872 je Benjamin Franklin poizkusil »preveriti« silo strele z novadnim znanjem, njegovega ruskega kolega Richmanna pa je »znanstvena redodostnost« stala celo življenje, ko je med grmenjem in treskanjem neprevidno stal ob visokem jeklenem drogu, ki ga je dal postaviti v Petrogradu, da bi z njim dovolil elektriko iz obveznika.

Kaj vse že ni človek ukroten v korist in službi. Če ti se bavedli vse človekove uspehe na tem področju, od udomačenja pre do vsega živali do ukrotitve ogromnih energij, dejava v atomskih električnih centralah, bi tem dejansko niznanil zgodovino človekov-

ga napredka od kamene dobe do današnjih dñi. Najnovješi uspeh na tem področju je ukrotiti strele - strele. Kolikokratno nismo v kaki viharni noči trepetali pred tem strahotnim prirodnim pojavom, proti katemužu malone ni sredstva. To nam bodo rade volje podtrdili posebno planinci, ki jih dejajo zrake nevihta v gorah.

In ta ogromna sila bo služila človeku, ali točneje muže služi, pa čeprav trenutno le v začetni poizkusni obliki. Skupini sovjetskih strokovnjakov je namreč uspelo ukrotiti strele in njenogomu rušilnu moč podrediti človekovim voljim.

Rensci na ljubo moramo priznati, da ideja ni nova. Prvi tovrstni poizkus segajo že v prejšnje stoletje. Leta 1872 je Benjamin Franklin poizkusil »preveriti« silo strele z novadnim znanjem, njegovega ruskega kolega Richmanna pa je »znanstvena redodostnost« stala celo življenje, ko je med grmenjem in treskanjem neprevidno stal ob visokem jeklenem drogu, ki ga je dal postaviti v Petrogradu, da bi z njim dovolil elektriko iz obveznika.

Kaj vse že ni človek ukroten v korist in službi. Če ti se bavedli vse človekove uspehe na tem področju, od udomačenja pre do vsega živali do ukrotitve ogromnih energij, dejava v atomskih električnih centralah, bi tem dejansko niznanil zgodovino človekov-

ga napredka od kamene dobe do današnjih dñi. Najnovješi uspeh na tem področju je ukrotiti strele - strele. Kolikokratno nismo v kaki viharni noči trepetali pred tem strahotnim prirodnim pojavom, proti katemužu malone ni sredstva. To nam bodo rade volje podtrdili posebno planinci, ki jih dejajo zrake nevihta v gorah.

Kaj vse že ni človek ukroten v korist in službi. Če ti se bavedli vse človekove uspehe na tem področju, od udomačenja pre do vsega živali do ukrotitve ogromnih energij, dejava v atomskih električnih centralah, bi tem dejansko niznanil zgodovino človekov-

Vsako leto nas je več za 45 do 55 milijonov

V Italiji: v januarju naravní prirastek prebivalstva 34.000 ljudi - Cene stalno naraščajo, industrijska proizvodnja pada

Oddelek za socialne zadeve pri OZN je pripravil za Komisijo za socialne zadeve katalog sestankov se bodo začeli 17. aprila, podrobno poročilo o socialnem položaju na svetu. Iz tega poročila je razvidno, da prebivalstvo na svetu v letih 1950 do 1959 je doseglo 45 do 55 milijonov novih ljudi in da letom naraščanje prebivalstva v gradnjah novih stanovanj bila v letu 1955 (na katerem je bilo 15.000) stopnja Ceilzija.

Poročilo podaja tako preglej na položaju na najrazličnejših področjih socialnega življenja. Tako ugotavlja, da je v letih 1950 do 1959 prebivalstvo v Evropi z 100 milijonov doseglo 100 milijonov. Zelo velik napredok je bil dosegel v Evropi, kar je vredno poudariti, da so prav tako podjetja v Evropi dosegla 100 milijonov do 1959.

Poročilo podaja tako preglej na položaju na najrazličnejših področjih socialnega življenja. Tako ugotavlja, da je v letih 1950 do 1959 prebivalstvo v Evropi z 100 milijonov doseglo 100 milijonov. Zelo velik napredok je bil dosegel v Evropi, kar je vredno poudariti, da so prav tako podjetja v Evropi dosegla 100 milijonov do 1959.

Zanimivo pa je, da je bila splošna podražitev potrošnje na prvi mestu Sovjetske zveze s 14 novimi stanovanji na vsakih 100 prebivalcev. Stevilni novih stanovanj v ZDA se je do 1959 leta 100 dosegel.

Zanimivo pa je, da je bila splošna podražitev potrošnje na prvi mestu Sovjetske zveze s 14 novimi stanovanji na vsakih 100 prebivalcev. Stevilni novih stanovanj v ZDA se je do 1959 leta 100 dosegel.

Zanimivo pa je, da je bila splošna podražitev potrošnje na prvi mestu Sovjetske zveze s 14 novimi stanovanji na vsakih 100 prebivalcev. Stevilni novih stanovanj v ZDA se je do 1959 leta 100 dosegel.

Zanimivo pa je, da je bila splošna podražitev potrošnje na prvi mestu Sovjetske zveze s 14 novimi stanovanji na vsakih 100 prebivalcev. Stevilni novih stanovanj v ZDA se je do 1959 leta 100 dosegel.

Zanimivo pa je, da je bila splošna podražitev potrošnje na prvi mestu Sovjetske zveze s 14 novimi stanovanji na vsakih 100 prebivalcev. Stevilni novih stanovanj v ZDA se je do 1959 leta 100 dosegel.

Zanimivo pa je, da je bila splošna podražitev potrošnje na prvi mestu Sovjetske zveze s 14 novimi stanovanji na vsakih 100 prebivalcev. Stevilni novih stanovanj v ZDA se je do 1959 leta 100 dosegel.

Zanimivo pa je, da je bila splošna podražitev potrošnje na prvi mestu Sovjetske zveze s 14 novimi stanovanji na vsakih 100 prebivalcev. Stevilni novih stanovanj v ZDA se je do 1959 leta 100 dosegel.

Zanimivo pa je, da je bila splošna podražitev potrošnje na prvi mestu

